

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**Збірник тез доповідей
Восьмої Міжнародної
науково-практичної
конференції молодих
вчених**

ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В ХХІ СТОЛІТТІ: НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Частина 1

**До 50-річчя
Тернопільського національного
економічного університету**

**Тернопіль
ТНЕУ
2011**

**ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ
РОЗВИТОК УКРАЇНИ В ХХІ СТОЛІТТІ:
НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА
ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**Збірник тез доповідей
Восьмої Міжнародної науково-
практичної конференції
молодих вчених
(Тернопіль, 24-25 лютого 2011 року)**

Частина 1

Редакційна колегія:

*Адамик Б. П., к. е. н., доц.,
Бойко З. М., к. е. н.,
Бруханський Р. Ф., к. е. н., доц.,
Валігура В. А., к. е. н.,
Галапуп Н. Д., к. е. н.,
Герчаківський С. Д., к. е. н.,
Квасовський О. Р., к. е. н., доц.,
Колесніков А. П., к. е. н.,
Кравчук Н. Я., к. е. н., доц.,
Малиняк Б. С., к. е. н., доц.,
Мартинюк В. П., к. е. н., доц.,
Мельник Ю. В., к. е. н.,
Михайлюк Р. В., к. е. н.,
Монастирський Г. Л., к. е. н., доц. (голова),
Овсянюк-Бердадіна О. Ф., к. е. н.,
Пруський О. С., к. е. н., доц.,
Пуцентайло П. Р., к. е. н., доц.,
Рожко А. О., к. е. н., доц.,
Фліссак К. А., к. е. н., доц.,
Шевченко А. А., к. е. н.,
Шушпанов П. Г., к. е. н.,
Ярошук О. В., к. е. н., доц.*

Відповідальний за випуск:

Монастирський Г. Л., к. е. н., доц., голова Ради молодих вчених THEU

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами Восьмої Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації», яка відбулася в Тернопільському національному економічному університеті 24-25 лютого 2011 р.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-966-654-221-5

**© Видавничо-поліграфічний центр
«Економічна думка THEU», 2011**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СВІТОВА ЕКОНОМІКА В ХХІ СТОЛІТТІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ІНТЕРЕСІВ, ГЕОЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРОБЛЕМИ НАДНАЦІОНАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Роксолана АНДРУСІВ

Макроекономічні ефекти зовнішнього боргу України..... 15

Костянтин БАРАНОВ

Зміна акцентів в парадигмі національної конкурентоспроможності..... 17

Зоряна БОЙКО

Порівняльний аналіз детермінант світових продовольчих
криз 1972–74 та 2008 років..... 18

Альона БУСЕНЬ

Аналіз міжнародної конкурентоспроможності української фармацевтичної
галузі на основі ромбу детермінантних переваг М. Портера..... 21

Олександр ВАЩЕНКО

Співробітництво України з міжнародними організаціями у сфері протидії
легалізації незаконних доходів..... 23

Ольга ВИДОЙНИК

Вплив глобалізації на посилення міжкраїнної нерівності..... 24

Анастасія ВІРКОВСЬКА

Зовнішньоторгова політика в контексті національних інтересів країни..... 26

Максим ВЛАСОВ

Єврорегіональна політика, співпраця та Україна..... 27

Марина ВЛАСОВА-ЗАХАРЧЕНКО

Глобальний вектор міжнародної економічної інтеграції..... 29

Олексій ВОЙТЕНКО

Перспективи розвитку ринку фінансових послуг України в умовах
сучасних економічних реалій..... 31

Мар'яна ГАЛАК

Грошові надходження від міжнародної трудової міграції в Україну
та механізм їх вдосконалення..... 32

Андрій ГОНТА

Фінансово-економічні аспекти реалізації Кіотського протоколу..... 34

Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ, Тетяна ДЛУГОПОЛЬСЬКА

Технології надання глобальних суспільних благ: аспекти теорії і практики..... 36

Ірина ДЖАЛЮК

Туристичний ринок Європейського союзу в умовах глобальної
економічної кризи..... 38

Державна підтримка сільського господарства в Україні регулюється Законами України «Про державну підтримку сільського господарства України» та «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року», а також Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року». Державна підтримка здійснюється за допомогою різноманітних засобів, методів і важелів: законодавчо-нормативних, економічних, фінансових, соціально-економічних та адміністративних. Основні напрямки державної підтримки діяльності аграрних виробників України передбачають регулювання структури сільськогосподарського виробництва через дотування, стимулювання розвитку аграрних підприємств шляхом раціонального оподаткування, фінансова підтримка підприємств агропромислового комплексу через здешевлення кредитів, впровадження ефективних механізмів регулювання цін на сільськогосподарську продукцію, моніторинг аграрного ринку та створення умов для вільного доступу до інформації, інвестування основного капіталу тощо.

В умовах переходу до ринкової економіки найбільш вагомими у проведенні державної політики щодо підтримки вітчизняного агровиробника є інвестування, регулювання цін та зміцнення матеріально-технічної бази. Скорочення розміру інвестицій веде до зменшення виробництва валової продукції, наприклад, скорочення інвестицій у сільське господарство Тернопільської області у 2009 році на 67,1% проти 2008 року та державних дотацій в аграрний сектор економіки в 5,6 разів у порівнянні з 2008 роком призвело до зменшення обсягу виробництва валової продукції сільського господарства аграрних підприємств на 0,7%. Нестабільна цінова політика на цукрову сировину спричинила зменшення на 13,9 % збору цукрових буряків у 2009 році порівняно з 2008 роком [2].

Рівень цін на сільгосппродукцію фермерських господарств у країнах Європейського Союзу встановлюється раз на рік за згодою сторін, тому на них безпосередньо не впливає поточна кон'юнктура цін, а використовуються інші форми регулювання фермерських доходів як з бюджету ЄС, так і з власних бюджетів країн, що і становить систему активного державного регулювання в цих країнах.

Державна раціональна підтримка діяльності аграрних підприємств має для України важливе значення і «полягає у комплексі дій та заходів, спрямованих державою на підвищення конкурентоспроможності продукції сільського господарства на внутрішньому та світових аграрних ринках у поєднанні із соціальним захистом і розвитком сільських територій» [3].

Отже, державна раціональна підтримка аграрного сектору є запорукою подолання негативних тенденцій та успішного розвитку як самої галузі зокрема, так і економічного становища країни загалом, оскільки сільське господарство належить до базових життєзабезпечуючих галузей, стан та ефективний розвиток яких безпосередньо впливає на функціонування всієї національної економіки.

Література

1. Гутко Л. М. Державна підтримка виробників сільськогосподарської продукції: канадський досвід / Л. М. Гутко // *Агроінком*. – 2008. – № 11-12. – С.44.

2. *Сільське господарство Тернопільської області за 2009 рік / Головне управління статистики в Тернопільській області // Статистичний збірник – Тернопіль, 2010. – 223 с.*
3. *Свідерська І. М. Державна політика підтримки аграрного виробництва України в контексті вимог Світової організації торгівлі: дис... канд. екон. наук: 08.07.02 / Київський національний економічний ун-т. – К., 2004.*

Ольга ЧЕРНЕНКО

Белорусский государственный
экономический университет»,
г. Минск, Республика Беларусь

ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫМ ПОТЕНЦИАЛОМ ПРЕДПРИЯТИЙ ШВЕЙНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Республика Беларусь на современном этапе развития в условиях трансформации системы социально-экономических отношений решает вопросы обеспечения устойчивого развития предприятия как основного субъекта экономики. По мнению многих авторов, инновационная модификация системы централизованного управления позволяет предприятию стабильно функционировать. Для определения новых инновационных ориентиров деятельности предприятия разрабатываются методики оценки и активизации инновационного потенциала, представляется порядок выбора стратегии развития организации. Для оценки уровня наукоемкости производства и активизации инновационного потенциала предприятий предлагаются методики, позволяющие регулировать систему управления ресурсами и персоналом, инновационную активность, и с учетом полученных результатов принимать решение о дальнейшем инновационном развитии.

Швейная промышленность характеризуется высокой скоростью разработки и коммерциализации инновационных продуктов (жизненный цикл швейного изделия достаточно короток), поэтому усиление внимания к вопросам управления инновационным потенциалом в подотрасли является актуальным в процессе формирования устойчивого развития всей отрасли легкой промышленности.

Неоспоримым является утверждение, что потенциал отрасли будет создавать сумма потенциалов отдельных субъектов хозяйствования, поэтому необходимо сосредоточить усилия на управлении на микроуровне. Р.И. Бармуцкий выделяет 5 типов организации инновационного потенциала предприятия: инертный, поступательный, постоянный, активный, энергичный.

Большинство белорусских швейных предприятий развивается с использованием инертного типа потенциала, при котором характер и содержание задач не меняется, инновации не активизируются, предприятие при этом дает прибыль. В отдельных случаях применяется постоянный тип инновационного потенциала, предполагающий, что в среде отсутствуют резкие изменения, возможности прогнозируются на основе прошлых тенденций, активизация инновационной деятельности осуществляется

децентрализованно. Необходимо же перевести большинство швейных предприятий на активный, ближе к энергичному, тип, основанный на существенных изменениях в среде, не имеющем связи с прошлыми тендерциями, регулярно подвергающийся активизации, использующий творческий подход, стремящийся учесть ранее не происходящие события.

При активизации инновационной деятельности необходимо разработать процесс управления основными уровнями инновационного потенциала: инновационной изменчивостью; маркетинговой изменчивостью; адаптивностью предприятия к требованию рынка. При этом подлежит оценке инновационная активность в маркетинговой сфере предприятия, инновационная активность в общей инновационной сфере, а также уровень изменений внутренней и внешней среды функционирования предприятия.

Формирование инновационного потенциала любого производства требует значительных финансовых ресурсов, создания отделов и служб, занимающихся внедрением в производство и апробацией передовых технологий. Поиск эффективных способов производства, внедрение новых технологий, не требующих больших затрат и сильного отвлечения работников от прямых функциональных обязанностей, кроется в выявлении скрытого (неиспользованного) инновационного потенциала на предприятии. Проблема выявления скрытого потенциала предприятия отражена в работах Л.Б. Симионовой, Д.И. Кокурина, Э. Гостики и Ч. Элтона. Характеризуя скрытый инновационный потенциал предприятия, анализируется скрытая перспектива, заложенная в ресурсах, т.е. существующие возможности предприятия.

По оценкам специалистов, инновационный потенциал на инновационно-активных предприятиях Республики Беларусь используется лишь на 5-7% от общего потенциала, а скрытый потенциал вообще не учитывается. По мнению отдельных авторов, постоянно стремясь к совершенству, достаточно раскрывать скрытый потенциал предприятия на 2-3 % при активной деятельности уже существующих 5-7 %. Это будет являться инновационным прорывом предприятия.

Вопросы формирования инновационного потенциала белорусских предприятий в легкой промышленности в целом, а также в швейной в частности, на современном этапе не проработаны в должной мере, что обуславливает необходимость научных исследований в данной области.

Оксана ЧЕРНЯК

Національний університет
«Львівська політехніка»

ВПЛИВ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Науково-дослідні організації, продуценти інноваційних пропозицій, нерідко існують у відриві від реального попиту на свою продукцію. Діяльність цих організацій формується на основі техніко-економічних обґрунтувань, в яких передбачається, що інноваційні рішення, що будуть запропоновані, будуть обов'язково впроваджені, оскільки майбутні технології або продукти матимуть